

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA

RYBY

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

2005
ČERVENEC

Odbor rybářství, myslivosti a včelařství MZe ČR

Autorka:

Ing. Milada Brožová

MZe ČR

Ředitel odboru:

Ing. Jiří Pondělíček, Ph. D.

MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Rybářské sdružení České republiky

Český statistický úřad

Ministerstvo zemědělství České republiky

Ministerstvo vnitra České republiky

Český rybářský svaz

Úřední věstník EU

Ministerstvo financí České republiky –

Generální ředitelství cel

Autorka touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Předkládaná situační zpráva navazuje na situační a výhledovou zprávu, která byla vydána v prosinci 2003. Vychází z údajů dostupných do 8. července 2005, pokud není uvedeno jinak.

Situační zprávy jsou k dispozici v budově Ministerstva zemědělství České republiky. Situační zpráva je také k dispozici na síti Internet, na adrese: <http://www.mze.cz/>.

OBSAH

Úvod	1
Souhrn	1
Zásahy státu	2
Výběr předpisů ES souvisejících s rybolovem a sektorem rybářství	12
Základní ukazatele výroby	13
Výlov ryb v rybnících a tekoucích vodách v ČR	15
Problematika rybožravých predátorů	19
Cenový vývoj	22
Spotřeba	23
Zahraniční obchod ČR	25
Zpracovny ryb	33
Chov ryb v Evropě	33
České produkční rybářství a Evropská unie	35
Trh s kaprem v podmínkách Evropské unie	36
Význam a využití rybníků	37
Příloha	39
Seznam elektronických adres	40

ÚVOD

Chov ryb v Čechách a na Moravě má typické rysy extenzivní až polointenzivní produkce. Celková výše produkce na území České republiky vychází z vyváženého vztahu mezi množstvím odbytu na našem a zahraničních trzích a ekonomických nákladech spojených s vytvořením této produkce. V nemalé míře začínají působit na výši produkce vlivy environmentální, vodohospodářské, legislativní, ale též společenské a další.

Na úrovni připravovaných závazných předpisů Evropských společenství je nutno očekávat další posuny k zlepšení situace v oblastech zdraví ryb, welfare a podobně.

Stěžejním kritériem pro příští období je harmonický vývoj odvětví při respektování mimoprodukčních funkcí rybníků a uspokojování potřeb stále náročnějších konzumentů. Podnikatelské aktivity chovatelů ryb jsou velice úzce provázány s životním prostředím. Zejména se jedná o stávající racionální využívání rybníčního fondu a využívání existujících zdrojů potravy za účelem produkce kvalitních ryb se zřetelem na ochranu přírody.

Ochrana přírody je též nově řešena i soustavou Natura 2000. Natura 2000 je soustava významných evropských chráněných území, na kterých se vyskytují chráněné druhy rostlin, živočichů či hodnotná přírodní stanoviště. Dne 15. 4. 2004 podepsal prezident ČR novelu zákona o ochraně přírody a krajiny, která Naturu 2000 zakotvuje do českého právního řádu a Vláda ČR 22. 12. 2004 schválila národní seznam evropsky významných lokalit Natury 2000. Tento seznam byl předán počátkem roku 2005 Evropské komisi. Lze předpokládat vliv opatření na ochranu v rámci Natury 2000 na omezení hospodaření na rybnících.

SOUHRN

V rámci České republiky dosáhla v roce 2004 produkce tržních ryb úrovně 19 384 tuny (z toho bylo vyloveno 18 639 tun ryb z rybníků, objem výlovu ze speciálních zařízení činil 674 tuny ryb a z přehrad bylo vyloveno 71 tun tržních ryb).

V tuzemsku bylo prodáno 8 177 tun živých ryb, vývoz živých ryb dosáhl výše 9 461 tun, což představovalo v obou případech meziroční zvýšení. V roce 2004 bylo zpracováno 1 720 tun ryb v živé hmotnosti, tedy pouhých 8,9 % z objemu vylovených tržních ryb.

Druhovému zastoupení tržních ryb je relativně stabilní a výrazněji se proti předchozím rokům nezměnilo. Kapr se podílel na celkovém objemu lovených ryb 87,7 %, býložravé ryby zaujímaly 4,4 %, lososovité ryby 3,6 %, výlov lina činil 1 %, a dravých ryb bylo 1 %.

Domácí trh zužitkoval ve formě živých ryb v posledních třech letech 40 – 42% produkce získané chovem. Export živých ryb představoval během tří předešlých let z celkového výlovu 49 – 51 % a svědčí o stabilním zájmu o partie ryb produkované převážně členskými subjekty sdružení. Ve zpracovnách skončilo v uplynulých třech letech 9 – 10% z množství vyprodukovaných tržních ryb.

I nadále je k produkci kapra využívána přirozená potrava doplněná příkrmováním obilovinami. Možno konstatovat, že české a moravské rybníkářství má neodlučitelnou vazbu na životní prostředí a na hospodaření s vodou v krajině. Výsledky v chovu ryb jsou ovlivňovány opatřeními realizovanými za účelem ochrany přírody.

ZÁSAHY STÁTU

1. Celní opatření.

2. Dotační politika v roce 2005.

3. Legislativa ČR vztahující se k sektoru ryby.

1. Celní opatření

Vstupem České republiky do Evropské unie dnem 1. 5. 2004 přebrala Česká republika celní legislativu EU, včetně celního sazebníku a obchodně politických opatření.

Od 1. května 2004 se stala Česká republika členským státem Evropské unie. Příprava na členství spočívala v harmonizaci stovek nařízení, směrnic a rozhodnutí s naší národní legislativou. Harmonizace směřovala k vytvoření souladu s nároky jednotného trhu.

Tvorbou legislativního rámce EU jsou pověřeny: Evropská komise, Evropský parlament a Rada ministrů.

- **Evropská komise** je jediná oprávněna navrhnout nové zákonné předpisy EU. Je nezávislá na vůli členských států, má výkonné kompetence v oblasti fungování jednotného trhu, celní unie, ochrany hospodářské soutěže, společné obchodní politiky a správě rozpočtu EU. K odpovědnosti ji může volat Evropský parlament, její rozhodnutí může přezkoumat Evropský soudní dvůr.
- **Evropský parlament** – jeho legislativní funkce spočívá v odsouhlasení většiny předpisů týkajících se obchodu a podnikání, mezinárodních smluv uzavíraných EU a jeho souhlas je podmínkou ke jmenování členů Evropské komise, přijetí nových členských států a společného rozpočtu EU.
- **Rada EU** – vydává nařízení, směrnice a rozhodnutí. Po půlročním předsednictví jednoho členského státu zasedá na úrovni ministrů. Veškerá legislativa jednotného trhu vyžaduje souhlas Rady (jednomyslný v otázkách daní a sociálních opatření, většinový v otázkách obchodu a podnikání). Tam, kde je potřeba spolurozhodování Rady a Evropského parlamentu, je vyloučeno přehlasování poslanců Evropského parlamentu legislativním návrhem Rady a naopak.

Politickým orgánem EU je Evropská rada – nezasahuje přímo do zákonodárných procesů, je to summit nejvyšších představitelů členských států.

Právní řád Evropského společenství se stal součástí národního práva členských států. Právní normy ES jsou publikovány na internetovém serveru EU <http://europa.eu.int/> (databáze EUR-LEX). Základním právním dokumentem jsou jednotlivé integrační smlouvy přijaté jednotlivými členskými státy.

Subvencované vývozy a podpora soukromého skladování

Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

Základní principy jednotného evropského trhu, které jsou však dosud provázeny řadou výjimek, jsou:

- volný pohyb zboží
- volné poskytování služeb
- svoboda podnikání v jiném členském státě
- volný pohyb pracovníků
- volný pohyb kapitálu a plateb.

Došlo k sladění hygienických, veterinárních, fytosanitárních a technických norem. Různá regulace stanovuje podmínky obchodu tak, aby bylo chráněno životní prostředí a zachována bezpečnost potravin.

Regulace se týká rovněž oblasti sjednocení daňového zatížení. EU může jednotně upravit ekologické daně (očekáváno je zdanění v oblasti neobnovitelných zdrojů energie). Naopak všemi členskými státy může být rozhodnuto o ostatních daňových otázkách, proto se harmonizace pouze dotkla minimální daňové povinnosti (DPH, spotřební daň, aj.). Místem zdanitelného plnění pro účely DPH je v EU země určení zboží a většiny služeb. Místem platby DPH je místo spotřeby.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém Intrastat. Povinnost vykazovat statistické údaje má každý podnikatel, hodnota jehož zboží přesáhne v období 12 měsíců při dodání (odeslání) do jiné země EU 4 milióny Kč nebo odebere (přijme) zboží z jiné členské země za 2 milióny Kč a více.

Celní unie a vnější obchodní politika EU, čerpání celních kvót

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly Světové obchodní organizace (WTO), její hlavní deklarovanou snahou je reciproční odstraňování obchodních bariér a pomoc nejchudším zemím světa. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník, který je schvalován zpravidla v říjnu a uveřejněn v Úředním věstníku EU.

Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. „TARIC“ (Integrovaný tarif Evropského společenství) vydávaný v souladu s nařízením Komise (EHS) č. 2658/87, ve znění pozdějších předpisů) volně přístupných na internetové adrese http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/dds/cs/tarhome.htm. TARIC je založen na Kombinované nomenklatuře (tj. 6 míst Harmonizovaného systému + 2 místa KN) za níž následují dvoumístné doplňkové a přídatné TARIC kódy definující omezení, kvóty, preference, antidumpingové a vyrovnávací cla, různé zákazy a omezení, systémy sledování dovozu a vývozu. Snížit výši cla lze autonomně pro určité období (suspense) nebo na základě preferenční kvóty.

Ochrana před dumpingovými a subvencovanými dovozy je realizována v EU antidumpingovými cly a antisubvenčními opatřeními.

Z podnětu postižených výrobců určitého členského státu může být vyhlášeno Radou na návrh Komise ochranné opatření v podobě stanovení množstevní kvóty dovozu zboží ze třetích zemí. V naléhavých případech po schválení Komise mohou toto opatření vyhlásit i samotné členské státy.

V souladu s pravidly WTO EU omezovala přístup textilního zboží na svůj trh mechanismem zřizování kvót a přidělování licencí dovozcům. Tato omezení byla zdůvodněna potřebou transformace tohoto odvětví a ukončila platnost 31. 12. 2004. Zůstávají kvóty na zemědělské produkty dovážené v rámci preferenčních celních kvót a kvóty pro ocel. Otevření kvóty a podmínky dovozní licence vyhláší Komise v Úředním věstníku EU.

Vývoz by měl probíhat bez omezení nad rámec dohod WTO a dalších platných mezinárodních smluv. Přesto vznikne-li jakási bariéra ze strany třetích zemí, je snahou Komise sjednat smírné řešení. Nedosáhne-li ho, pak Rada může vyhlásit některá ochranná opatření (například odebrání preferencí).

Jednotný trh je ve zvýšené míře vysoce konkurenční prostředí. Úspěch nabídky zboží se netýká jen ceny, ale i inovací, služeb a reakcí na tlak různých lobby dožadujících se zlepšování životního prostředí, pohody zvířat a bezpečnosti potravin. Správné reakce podnikatelů jsou závislé na sledování legislativního procesu v EU ve snaze dozvědět se o nových předpisech a nákladech na jejich splnění.

Základními předpisy souvisejícími s obchodem mimo EU jsou:

- a) nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992 – celní kodex, ve znění pozdějších předpisů,
- b) nařízení Komise (EHS) č. 2454/1993 – prováděcí předpis celního kodexu, ve znění pozdějších předpisů,
- c) nařízení Rady (EHS) č. 918/1983 – osvobození od cla, ve znění pozdějších předpisů,
- d) nařízení Rady (EHS) č. 2658/1987 – o sazební statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů, (pro rok 2005 je společný celní sazebník stanoven nařízením Komise č. 1810/2004).

Výši dovozních cel určuje Integrovaný tarif EU (TARIC). Je založen na kombinované nomenklatuře, která obsahuje mimo stávajících osmimístných čísel, na kterou byla již Česká republika připravena, neboť odpovídala dosavadní klasifikaci zboží, rovněž přidavné kódy, vztahující se k osobě vývozce a k vlastnostem výrobku. Dále nomenklatura obsahuje 4-místný alfanumerický kód, který se užívá pro zemědělské komponenty a jiná důležitá sdělení, např. o ochranných opatřeních. TARIC je doplněn Národním integrovaným tarifem (NIT, respektive Český integrovaný tarif 2005), který dále doplňuje TARIC o netarifní opatření, sazby daně z přidané hodnoty a spotřební daně. Přepočtení národních měn na EURO, důležitý při stanovování hodnoty zboží, je stanoven směrnicí EU.

Distribuce TARICu probíhá na internetu i na české adrese www.cs.mfcr.cz a 1 x ročně je vydáván v Úředním věstníku EU.

Důležitým sdělením v této oblasti je to, že kurz Eura pro účely sazebního zařazení a tedy i výši cla je stanovována 1 x měsíčně a uveřejňována v Ústředním věstníku EU předposlední pracovní den měsíce s platností pro následný měsíc.

Výběr spotřebních daní je definován převážně na základě národních předpisů. Soulad mezi státy EU je pouze u pěti základních druhů zboží (minerální oleje, líh, pivo, víno, tabákové výrobky a tabák). V České republice vstoupil v platnost dne 26. 9. 2003 zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, harmonizující úroveň spotřebních daní.

Celní sazebník platící v Evropské unii od 1. ledna 2005 byl vydán pod číselným označením 1810/2004 v souladu s nařízením Rady (EHS) č. 2658/1987 – o sazební statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů.

V zemích ES jsou používány celní sazby:

- a) **valorické** (například 7,7 % z celní hodnoty zboží)
- b) **specifické** (například 41,2 Euro ze 100 kg čisté hmotnosti)
- c) **kombinované** (například 20,8 + 8,4 Euro/1000 kg net znamená 20,8 % z celní hodnoty zboží + 8,4 Euro ze 100 kg hmotnosti).

Příklady Sazby smluvního cla u některých vybraných položek

KN – kód		Celní sazba pro 3. země
0301 92 00	Živé ryby – ostatní živé ryby – úhoř	0
0301 93 00	Živé ryby – ostatní živé ryby – kapr	8
0301 99 00	Živé ryby – ostatní živé ryby – tuňák obecný	16
0302 12 00	Ryby čerstvé nebo chlazené – hlavatka podunajská	2
0302 23 00	Ryby čerstvé nebo chlazené – mořský jazyk	15
0304 10 33	Rybí filé – z tresky tmavé	18
0307 10 10	Měkkýši – ústřice ploché (Ostrea spp.) živé, hmotnost < 40g	0
0307 10 90	Měkkýši – ústřice – ostatní	9

Pramen: Český integrovaný tarif 2005 (EU), Díl I; www.cs.mfcr.cz

Celní sazby v ČR platné od 1. 5. 2005

KN – kód	TARIC – podpoložka	Název zboží	MJ	Celní sazba pro třetí země S – suspenze K – kvóta	Obchodně politická opatření		Daně		Související předpisy	Kvóta
					dovoz	vývoz	DPH	SPD		
0302 31 90	00/80	Tuňák bílý nebo křídlatý – ostatní	-	22			N		V1	WTO
0302 69 68	10/80	Štikozubec stříbmý	-	15			N		V1	WTO
0302 69 68	20/80	Štikozubec druhu Merluccius merluccius	-	15			N		V1	WTO
0302 69 68	90/80	Štikozubci rodu Merluccius - ostatní	-	15			N		V1	WTO
0303 29 00	20/80	Losos – Rodu Coregone	-	9			N		V1	WTO
0303 29 00	90/80	Losos – ostatní	-	9			N		V1	WTO
0303 41 11	00/80	Tuňák bílý nebo křídlatý – celý	-	22; S ^(U1)			N		V1	WTO
0303 78 19	11/80	Štikozubec pro průmyslové zpracování	-	15			N		V1	WTO
0304 10 98	12/80	Filé – ze sledů	-	15		CITES, AGREX	N		V1	WTO
0304 10 98	50/80	Filé – z tuňáka obecného	-	15	AGRIM;PRO: GQ,SL	CITES, AGREX	N		V1	WTO

Pramen: Český integrovaný tarif 2005 (EU), Díl I; www.cs.mfcr.cz

Poznámka: V tabulce jsou uvedeny příklady zařazování zboží do položek určitého čísla. Bližší podrobnosti jsou uvedeny v Českém integrovaném tarifu 2005 (EU), který byl vydán Celní správou České republiky (Generální ředitelství cel).

Legislativa

Od 1. 5. 2004 došlo k harmonizaci práva České republiky s právem EU. Pro bezproblémové vykonávání činnosti zemědělského podnikatele je nutné, aby byl alespoň rámcově seznámen se základními informacemi o evropské legislativě a s termíny nutnými k správné orientaci v právním systému. Legislativa EU je publikována v Úředním věstníku EU. Právní předpisy jsou publikovány s cílem zpřístupnění široké veřejnosti na internetu službou Eur-Lex (http://europa.eu.int/eur-lex/en/search/search_lif.html). Zde lze nalézt poslední vydání Úředního věstníku EU (Official Journal of the European Union), legislativu Evropských společenství, rozhodnutí soudního dvora, dokumenty vztahující se k přípravě jednotlivých právních norem a otázky, které adresují členové Evropského parlamentu Radě EU nebo Evropské komisi.

Důležité je, že platným právním předpisem je český překlad zveřejněný v Úředním věstníku EU.

Základní evropské legislativní předpisy:

Nařízení (uváděno v tzv. celexových kódech usnadňujících vyhledávání v databázích představované písmenem **R**–Regulation) je přímo platný předpis bez nutnosti převzetí do národního práva. Je to základní sjednocovací prvek. Cílem je stejný výsledek, závazný ve stejný okamžik v celém ES. Schvaluje ho Rada, popř. Rada společně s Evropským parlamentem. Nezpracovávají se do národní legislativy. V případě, že přesto budou obsaženy v národní legislativě a stane se, že národní legislativa bude s evropskou v rozporu, pak má nařízení větší váhu, než národní předpis!

Příklad nařízení: nařízení Rady (ES) č. 2792/1999 ze dne 17. prosince 1999 o pravidlech a podmínkách pro strukturální pomoc Společenství v odvětví rybolovu, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice (**L**–Directive) je naproti tomu závazný pokyn k zapracování do národního práva k určitému datu. Nestane-li se tak, jsou členské státy odpovědný soukromoprávním subjektům za vzniklé škody.

Příklad směrnice: V současné době se nenachází relevantní směrnice v sektoru akvakultury.

Rozhodnutí (**D**–Decision) orgánů EU jsou závazná pro ty subjekty, kterým jsou adresována. Adresátem rozhodnutí může být kterýkoliv členský stát, skupina států, jednotlivá fyzická či právnická osoba.

Příklad rozhodnutí: rozhodnutí Komise (ES) č. 328/1995 ze dne 25. července 1995, kterým se stanoví podmínky zdravotní certifikace pro produkty rybolovu ze třetích zemí, na které se dosud nevztahuje žádné zvláštní rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů.

Úřední věstník EU (Official Journal of the European Union) obsahuje postoje Rady, zákonné normy společenství. Vychází každý pracovní den v jazycích členských států. Obsahuje nařízení, směrnice a rozhodnutí. Právní předpisy jsou obsaženy v řadě L (Legislation), v řadě C jsou informace, oznámení a přípravné akty. Řady L a C je možné nalézt na internetové adrese <http://europa.eu.int/eur-lex/en/oj/>. Vyhlášení veřejných zakázek jsou obsažena v řadě S (Supplements), která je na adrese: <http://ted.publications.eu.int>.

2. Dotační politika v roce 2005

Se vstupem České republiky do Evropské unie došlo k rozšíření možností podpor do rybářského sektoru. V současné době je možno využít následujících podpůrných prostředků:

- 2.1 Národní resortní podpory
- 2.2 Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“
- 2.3 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
- 2.4 Podpory dle přílohy č. 11 k zákonu č. 675/2004 Sb.

2.1 Národní resortní podpory

Dotace jsou poskytovány podle „Zásad“, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

Dotační tituly týkající se akvakultury a sladkovodního rybolovu *Kontrola užítkovosti*, *Speciální poradenství pro živočišnou výrobu*, *Školní závody* byly předloženy k notifikaci Evropské komisi a ta je rozhodnutím Komise dne 28. 10. 2004 notifikovala. Tituly *Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků* a *Genetické zdroje* byly Komisí notifikovány 7. 3. 2005.

Celkové finanční prostředky na jednotlivé dotační tituly byly Komisí notifikovány následovně (jedná se o stanovení roční částky, kterou lze překročit každý rok maximálně o 20%):

Kontrola užítkovosti	0,125 mil. EUR
Speciální poradenství pro živočišnou výrobu	0,004 mil. EUR
Školní závody	0,038 mil. EUR
Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků	2,19 mil. EUR
Genetické zdroje	0,1 mil. EUR

Dotační tituly:

2.A Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

Účel: na základě zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon) a vyhlášek MZe ČR, kterými se provádějí některá ustanovení zákona a zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon č. 166/1999 Sb.) zabezpečit udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

Předmět dotace:

2.A.e. Kontrola užítkovosti (dále jen KU), výkonnostní zkoušky, výkonnostní testy a posuzování a kontrola dědičnosti (dále jen KD) užitkových vlastností a zdraví vyjmenovaných hospodářských zvířat.

2.A.e.1) Kontrola užítkovosti.

2.A.e.1.a)

Podpora chovatelů, jehož vyjmenovaná hospodářská zvířata jsou zařazena do KU, oprávněným osobám zajišťujícím KU. Podpora chovatelům bude poskytnuta prostřednictvím oprávněných osob, které zajišťují KU, z toho oprávněná osoba obdrží, pokud se jedná o skot 8 %, pokud se jedná o ostatní vyjmenovaná hospodářská zvířata 4 % z přiznané dotace.

Subjekt: chovatel, oprávněný, uznaný nebo určený subjekt zabezpečující šlechtění a udržování genofondu zvířat.

Výše dotace: ryby – do výše 60 % prokázaných přímých nákladů příslušného roku na KU.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

9. Poradenství a vzdělávání.

Účel: organizační, ekonomické a odborné poradenství.

9.A. Speciální poradenství.

9.A.a. Speciální poradenství pro živočišnou výrobu ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb.

9.A.a.1) Podpora poradenství pro živočišnou výrobu ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb.

Předmět dotace:

- a) podpora pořádání seminářů, školení ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb., pro chovatelskou veřejnost.
- b) vydávání poradenských publikací ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb., poskytovaných chovatelům zdarma.

Subjekt: pořadatel, vydavatel (se souhlasem MZe).

Výše dotace:

- a) do výše 60 % prokázaných přímých nákladů na semináře, školení, bez započtení zisku.
- b) do výše 100% prokázaných přímých nákladů na publikace poskytované chovatelům zdarma.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

9.A.a.2) Podpora osvětové činnosti v živočišné výrobě.

9.A.a.2.a) Zveřejňování výsledků plemenářské práce.

Subjekt: oprávněná osoba, uznané chovatelské sdružení.

Výše dotace: fixní částka, dle rozhodnutí MZe, podle významu zveřejněných výsledků.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

9.A.a.2.b) Zabezpečování pořádání výstav a přehlídek hospodářských zvířat.

Subjekt:

pořádající nebo zabezpečující organizace, uznané chovatelské sdružení (se souhlasem MZe).

Výše dotace: fixní částka, dle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané akce.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

9.E. Školní závody.

Účel: podpora propojení praxe a odborného vzdělávání formou spolupráce podnikatelských subjektů, které obdržely statut „Školní závod“, se středními školami, vyššími odbornými školami zabezpečujícími přípravu budoucích pracovníků resortu.

Předmět dotace:

podpora „Školním závodům“ na vytváření podmínek pro praktickou přípravu žáků středních odborných škol, vyšších odborných škol ve stanovených resortních oborech.

Subjekt:

podnikatel (§ 2 zákona č. 513/1991 Sb.), který se zabývá předmětnou činností a je jmenován „Školním závodem“.

Výše dotace:

do 31 Kč na žáka na 1 hodinu praktického výcviku. Maximálně však do výše 1 000 000 Kč na subjekt.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

15. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků.

Účel: částečná kompenzace újmy rybářským subjektům vzniklé zajišťováním vodohospodářských a celospolečenských funkcí rybníků.

Předmět dotace:

rybník plnící rozhodnutí vodohospodářských orgánů, či orgánů ochrany přírody nebo zajišťující veřejný zájem s výměrou nad 5 ha.

Subjekt: podnikatel (§ 2 zákona č. 513/1991 Sb.) podnikající v zemědělské výrobě.

Výše dotace: do 1000 Kč/1 ha katastrální plochy rybníka za:

- a) **nařízené vodohospodářské funkce rybníků zajišťované manipulací s vodou.**
 - 1. akumulace vody v krajině.
 - 2. retenční účinek při povodních.
 - 3. zajišťování sportovních a rekreačních účelů.
 - 4. zlepšení jakosti povrchových vod svými dočišťovacími účinky.
- b) **péče o rybníční fond ve veřejném zájmu.**
 - 5. odstraňování sedimentu z loviště.
- c) **nařízená péče o životní prostředí.**
 - 6. zachování přirozeného litorálního pásma a mokřadů.
 - 7. vysazování amura pouze se souhlasem orgánů ochrany přírody.
 - 8. omezení krmení krmenými směsmi.
 - 9. omezení aplikace minerálních a organických hnojiv.
 - 10. další omezení na základě pokynů orgánů ochrany přírody.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

Poznámka:

minimální výměra každého podporovaného rybníka musí být větší než 5 ha. Plnění výše uvedených podmínek 1 – 10 lze sčítat a násobit plochou každého podporovaného rybníka. V případě žádosti o dotaci za odstraňování sedimentu z loviště lze vydat rozhodnutí o poskytnutí dotace až na základě fyzické kontroly stavu odstranění sedimentu z loviště a to nejpozději do 15. 11. 2005. Dotace se neposkytne na rybník, který je v daném roce v rekonstrukci.

2.2 Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“

Účelem Operačního programu Zemědělství je podpora zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělských produktů, podpora lesního a vodního hospodářství, a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova.

OP Zemědělství je programový dokument zpracovaný na období 2004 – 2006 a vycházející z nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, o obecných ustanoveních o Strukturálních fondech, a nařízení Rady (ES) č. 1257/1999, o podpoře rozvoje venkova prostřednictvím Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF). Části OP Zemědělství zabývající se rybářstvím jsou založeny na nařízení Rady (ES) č. 1263/1999, o finančním nástroji pro usměrňování rybolovu (FIGG).

Opatření a podopatření OP Zemědělství vztahující se k rybářství:

7.4.3. Opatření 2.3 – Rybářství.

- 2.3.1.** Zpracování ryb a marketing výrobků z ryb.
- 2.3.2.** Chov vodních živočichů – akvakultura.
- 2.3.3.** Činnosti prováděné odborníky v rybářství a propagační opatření.

7.5.1. Opatření 3.1. – Technická pomoc (jedná se pouze o část technické pomoci týkající se rybářství).

2.3 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s., poskytuje záruky na úvěry podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby a subvencuje části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby.

Bližší podmínky podpor stanoví „Pokyny pro poskytování podpor Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a. s.“.

2.4 Podpory dle přílohy č. 11 k zákonu č. 675/2004 Sb.

Podle „Závazných pravidel poskytování finančních prostředků v oblasti vod v roce 2005 a způsobu kontroly jejich užití“, která tvoří přílohu č. 11 k zákonu č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2005, a podle jejich části 2C „**Podpora na obnovu, odbahnění a rekonstrukci rybníků a vodních nádrží**“ se poskytuje podpora v rámci programu 229 210 – „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží“ a v rámci programu 229 218 – „Odstranění škod na rybnících a vodních nádržích po povodních v srpnu 2002“.

Dotační titul týkající se akvakultury a sladkovodního rybolovu *Podpora na obnovu, odbahnění a rekonstrukci rybníků a vodních nádrží* byl předložen k notifikaci Evropské komisi a ta ho rozhodnutím Komise dne 28. 10. 2004 notifikovala.

Celkové finanční prostředky do tohoto dotačního titulu byly Komisí notifikovány na 20,721 mil. EUR (jedná se o stanovení roční částky, kterou lze překročit každý rok maximálně o 20 %).

Předmět dotace:

- odbahnění nejvíce zanesených rybníků.
- obnova a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží, včetně jejich hrází a funkčních objektů, za účelem obnovy jejich základních funkcí, zlepšení bezpečnosti jejich provozu, zlepšení vodohospodářských a mimoprodukčních funkcí s důrazem na posílení jejich retenčních schopností.

Žadatelem v roce 2005 mohou být tyto subjekty podnikající v zemědělské prvovýrobě, provozující na rybníku či vodním díle, na který je poskytována podpora, chov a lov ryb a splňující podmínku, že se jedná o:

- právnickou osobu, podnikající podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- fyzickou osobu registrovanou obecním úřadem podle zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění pozdějších předpisů.
- Školní rybářství Protivín.
- Jihočeskou univerzitu v Českých Budějovicích, Výzkumný ústav rybářský a hydrologický ve Vodňanech.

Podrobná pravidla pro organizační zabezpečení realizace těchto programů stanovuje metodický pokyn Ministerstva zemědělství ČR č.j. 1779/05-16300.

3. Legislativa ČR vztahující se k sektoru ryby

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, jehož účelem je vytváření podmínek pro zajištění schopnosti českého zemědělství zabezpečit základní výživu obyvatel, potravinovou bezpečnost a potřebné nepotravinářské suroviny. Dále vytvoření předpokladů pro podporu mimoprodukčních funkcí zemědělství, které přispívají k ochraně složek životního prostředí jako půdy, vody a ovzduší a k udržování osídlené a kulturní krajiny. Vytvoření podmínek pro provádění společné zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova Evropské unie.

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon stanoví v souladu s právem Evropských společenství požadavky veterinární péče na chov a zdraví zvířat a na živočišné produkty, upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob, soustavu, působnost a pravomoc orgánů vykonávajících státní správu v oblasti veterinární péče, jakož i některé odborné veterinární činnosti a jejich výkon.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství). Tento zákon upravuje chov, ochranu a lov ryb, pěstování a lov vodních organismů a ochranu jejich života a životního prostředí, rybníkářství, výkon rybářského práva, vyhlásování, změnu a rušení rybářských revírů a jejich ochranu, výkon státní správy v rybníkářství, při vyhlásování, změně a rušení rybářských revírů a při výkonu rybářského práva, evidenci o hospodaření, o dosaženém hospodářském výsledku, o lovu ryb na udici

a evidenci o vydání povolenek k lovu v rybníkářství a při výkonu rybářského práva, ustanovení, zánik, pravomoce a odpovědnost rybářské stráže, výkon dozoru nad dodržováním zákona a rozhodnutí vydaných na jeho základě a sankce za neplnění nebo porušení stanovených povinností, podíl státu na úhradě nákladů na opatření přijatých ve veřejném zájmu, ochranu mořských rybolovných zdrojů.

Zákon č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů. Tento zákon upravuje přijímání některých opatření při vývozu nebo dovozu výrobků, jakož i licenční řízení pro vydávání úředních povolení k vývozu nebo dovozu výrobků.

Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství).

Vyhláška č. 471/2000 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 33/2001 Sb., o odborné způsobilosti k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat.

Vyhláška č. 326/2001 Sb., kterou se provádí § 18, písm. a), d), g), h), i) a j) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 411/2004 Sb., kterou se stanoví správná výrobní praxe, správná distribuční praxe a bližší podmínky povolování výroby a distribuce léčiv, včetně medikovaných krmiv a veterinárních autogenních vakcín, změn vydaných povolení, jakož i bližší podmínky vydávání povolení k činnosti kontrolních laboratoří (vyhláška o výrobě a distribuci léčiv).

Vyhláška č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody.

Vyhláška č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu.

Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem.

Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech.

VÝBĚR PŘEDPISŮ ES SOUVISEJÍCÍCH S RYBOLOVEM A SEKTOREM RYBÁŘSTVÍ

Nařízení Rady (EHS) č. 3252/1987 ze dne 19. října 1987 o koordinaci a podpoře výzkumu v odvětví rybolovu.

Nařízení Rady (ES) č. 788/1996 ze dne 22. dubna 1996 o předkládání statistik produkce akvakultury členskými státy.

Nařízení Rady (ES) č. 2792/1999 ze dne 17. prosince 1999 o pravidlech a podmínkách pro strukturální pomoc Společenství v odvětví rybolovu, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Komise (ES) č. 366/2001 ze dne 22. února 2001 o prováděcích pravidlech k opatřením podle nařízení Rady (ES) č. 2792/1999.

Nařízení Rady (ES) č. 1543/2000 ze dne 29. června 2000, kterým se stanoví rámec Společenství pro shromažďování a správu údajů nezbytných k řízení společné rybářské politiky.

Nařízení Rady (ES) č. 104/2000 ze dne 17. prosince 1999 o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury.

Nařízení Komise (ES) č. 2508/2000 ze dne 15. listopadu 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000, pokud jde o operační programy v odvětví rybolovu.

Nařízení Komise (ES) č. 80/2001 ze dne 16. ledna 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000 pro oznámení týkající se uznávání organizací producentů, stanovování cen a intervencí v rámci společné organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury.

Nařízení Komise (ES) č. 2065/2001 ze dne 22. října 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000, pokud jde o informování spotřebitelů o produktech rybolovu a akvakultury (Text s významem pro EHP).

Nařízení Komise (ES) č. 150/2001 ze dne 25. ledna 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000, pokud jde o sankce, které mají být uloženy organizacím producentů v odvětví rybolovu za nesrovnalosti týkající se intervenčního mechanismu, a kterým se mění nařízení (ES) č. 142/98.

Rozhodnutí Komise (ES) č. 39/2001 ze dne 22. prosince 2001, kterým se stanoví zvláštní podmínky upravující dovozy produktů rybolovu pocházejících z České republiky.

Rozhodnutí Komise (ES) č. 328/1995 ze dne 25. července 1995, kterým se stanoví podmínky zdravotní certifikace pro produkty rybolovu ze třetích zemí na které se dosud nevztahuje žádné zvláštní rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Rady (EHS) č. 3759/1992 ze dne 17. prosince 1992, o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury.

Nařízení Komise (ES) č. 2211/1994 ze dne 12. září 1994, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (EHS) č. 3759/1992 pro oznamování dovozních cen produktů rybolovu.

Rozhodnutí Komise (ES) č. 304/2002 ze dne 19. dubna 2002, kterým se schvalují programy s cílem získat status schválených oblastí a schválených hospodářství v neschválených oblastech, pokud jde o virovou hemoragickou septikémii (VHS) nebo infekční nekrózu krvetvorné tkáně (IHN) nebo o obě tyto nákazy ryb (oznámeno pod číslem K(2002) 1435) (Text s významem pro EHP).

Nařízení Komise (ES) č. 1595/2004 ze dne 8. září 2004 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podporu malým a středním podnikům působícím v oblasti produkce, zpracování a uvádění produktů rybolovu na trh.

Nařízení Komise (ES) č. 1860/2004 ze dne 6. října 2004 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis v zemědělském odvětví a v odvětví rybolovu.

Nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 ze dne 20. prosince 2002 o zachování a udržitelném využívání rybolovných zdrojů v rámci společné rybářské politiky.

Nařízení Komise (ES) č. 2318/2001 ze dne 29. listopadu 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000, pokud jde o uznávání organizací producentů v odvětví rybolovu a akvakultury.

Nařízení Komise (ES) č. 1685/2000 ze dne 28. července 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované strukturálními fondy.

Nařízení Komise (EHS) č. 1985/1974 ze dne 25. července 1974, kterým se stanoví pravidla pro stanovování referenčních cen a cen s dodáním na hranice pro kapry.

ZÁKLADNÍ UKAZATELE VÝROBY

Roční produkce tržních ryb v posledních deseti letech dosahuje hodnot 17,2 – 20,1 tisíc tun. Za poslední tři roky se produkce ustálila v rozmezí 19,2 – 19,7 tisíc tun. Hodnoty objemu výlovu ryb jsou ovlivňovány možnostmi prodeje ryb na domácím a zahraničním trhu.

Užití sladkovodních tržních ryb vyprodukovaných chovem (tis. tun živé hmotnosti)

Rok	Produkce tržních ryb *	Užití		
		Prodej živých ryb v tuzemsku	Ryby určené pro zpracování	Export živých ryb
1990	19,3	9,1	3,8	2,7
1991	18,7	9,1	2,2	4,6
1992	20,8	9,9	2,3	5,6
1993	20,1	9,2	1,6	9,3
1994	18,7	9,4	1,6	8,4
1995	18,7	9,7	1,7	7,8
1996	18,2	8,5	1,9	8,2
1997	17,6	7,6	1,4	7,0
1998	17,2	7,5	1,6	8,8
1999	18,8	8,5	1,8	8,0
2000	19,5	8,5	2,1	9,2
2001	20,1	7,8	2,1	10,0
2002	19,2	7,6	1,6	9,7
2003	19,7	7,8	1,8	9,4
2004	19,4	8,2	1,7	9,5

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Poznámka: *Kromě celoroční produkce tržních ryb zohledněn i počáteční stav (zásoba z minulého roku), objem importovaných tržních ryb a ztráty, což představuje celkovou bilanci (včetně konečné zásoby živých ryb).

Přehled o výlovu, prodeji a zpracování tržních ryb v letech 2002, 2003 a 2004 v ČR

Ukazatele	Údaje v tunách	2002	2003	2004
Výlov z rybníků		18 505	18 972	18 639
Výlov ze speciálních zařízení		649	646	674
Výlov z přehrad		56	52	71
Výlov ryb celkem		19 210	19 670	19 384
Prodej živých ryb v tuzemsku		7 625	7 820	8 177
Prodej živých ryb na export		9 688	9 423	9 461
Zpracování ryb do vnitřního trhu (v živé hmotnosti)		1 373	1 309	1 161
Zpracování ryb na export (v živé hmotnosti)		237	491	559
Zpracování ryb v živé hmotnosti celkem		1 610	1 800	1 720
Zastoupení vylovených ryb podle druhů	Údaje v tunách	2002	2003	2004
Kapr		16 596	16 935	16 996
Lososovité ryby		743	711	694
Lín, síhové		228	243	213
Býložravé ryby		1 041	1 026	850
Dravé ryby		218	232	194
Teplomilné druhy		6	8	12
Ostatní druhy		378	515	425
Celkem produkce ryb chovem v ČR		19 210	19 670	19 384

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Průměrný výnos z rybníků v rámci České republiky v roce 2004 byl 443,4 kg ryb z hektaru. Rybářství využívalo celkem plochy 42 036 hektarů rybníků (z toho členové sdružení 35 857 ha, ostatní chovatelé – nečlenové sdružení 4 177 ha a další neevidované subjekty mohly odhadem extenzivním způsobem využívat 2 000 ha rybníků různé kvality).

VÝLOV RYB V RYBNÍCÍCH A TEKOUCÍCH VODÁCH V ČR

Produkce tržních ryb a výlov ryb na udici v tekoucích vodách v ČR (tuny živé hmotnosti)
1996 až 1998

Druhy ryb	Produkce tržních ryb			Výlov ryb na udici (samozásobení)			Celkem		
	1996	1997	1998	1996	1997	1998	1996	1997	1998
Kapr obecný (Cyprinus carpio)	15 940	15 170	15 061	2 522	2 312	2 899	18 462	17 482	18 960
Lín (Tinca tinca)	317	393	342	23	21	29	340	414	371
Štika (Essox lucius)	54	67	75	163	159	168	217	226	243
Candát (Stizostedion lucioperca)	32	35	40	130	157	125	162	192	165
Pstruh obecný (Salmo trutta 1. fario 2. labrax m. fario)	-	-	-	53	57	70	53	57	70
Pstruh duhový (Oncorhynchus mykiss)	647	499	554	28	29	30	675	528	584
Cejn velký (Abramis brama)	-	-	-	274	232	253	247	232	253
Sumec velký (Silurus glanis)	28	45	43	36	44	49	64	89	92
Úhoř říční (Anguilla anguilla)	3	3	1	28	27	28	31	30	29
Lipan (Thymallus thymallus)	-	-	-	19	15	13	19	15	13
Bolen (Aspius aspius)	-	-	-	10	15	16	10	15	16
Amur bílý (Ctenopharyngodon idella)	239	216	149	47	49	53	286	265	202
Karas stříbřitý (Carassius auratus)	-	-	-	49	40	40	49	40	40
Tolstolobik pestrý (Aristichthys nobilis) Tolstolobik bílý (Hypothalmichthys molitrix)	405	507	379	3	5	6	408	512	385
Okoun říční (Percia fluviatilis)	15	27	17	33	34	36	48	61	53
Siven americký (Salvelinus fontinalis)	82	81	97	2	2	2	84	83	99
Síh severní (Coregonus lavaretus maraena)	90	138	108	2	2	1	92	140	109
Ostatní	348	379	365	102	121	134	450	500	499
CELKEM	18 200	17 560	17 231	3 524	3 321	3 952	21 724	20 881	21 183

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

**Produkce tržních ryb a výlov ryb na udici v tekoucích vodách v ČR (tuny živé hmotnosti)
1999 až 2001**

Druhy ryb	Produkce tržních ryb			Výlov ryb na udici			Celkem		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Kapr obecný (Cyprinus carpio)	16 448	17 106	17 421	3 006	3 558	3 560	19 454	20 664	20 981
Lin (Tinca tinca)	332	248	182	30	27	24	362	275	206
Štika (Essox lucius)	63	63	69	183	180	176	246	243	245
Candát (Stizostedion lucioperca)	41	40	31	130	134	139	171	174	170
Pstruh obecný (Salmo trutta 1. fario 2. labrax m. fario)	-	-	-	64	55	56	64	55	56
Pstruh duhový (Oncorhynchus mykiss)	723	685	704	38	39	48	761	724	752
Cejn velký (Abramis brama)	-	-	-	297	261	247	297	261	247
Sumec velký (Silurus glanis)	44	52	51	52	53	57	96	105	108
Úhoř říční (Anguilla anguilla)	1	1	1	28	24	29	29	25	30
Lipan (Thymallus thymallus)	-	-	-	16	16	15	16	16	15
Bolen (Aspius aspius)	-	-	-	16	13	17	16	13	17
Amur bílý (Ctenopharyngodon idella)	169	182	234	70	60	60	239	242	294
Karas stříbrný (Carassius auratus)	-	-	-	43	35	37	43	35	37
Tolstolobik pestrý (Aristichtys nobilis) Tolstolobik bílý (Hypothalmichthys molitrix)	323	527	917	8	10	12	331	537	929
Okoun říční (Percia fluviatilis)	21	24	18	37	34	34	58	58	52
Siven americký (Salvelinus fontinalis)	119	130	92	3	3	3	122	133	95
Sih severní (Coregonus lavaretus maraena)	69	52	30	1	1	1	70	53	31
Ostatní	422	365	348	168	151	131	590	516	479
CELKEM	18 775	19 475	20 098	4 190	4 654	4 646	22 965	24 129	24 744

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

**Produkce tržních ryb a výlov ryb na udici v tekoucích vodách v ČR (tuny živé hmotnosti)
2002 až 2004**

Druhy ryb	Produkce tržních ryb			Výlov ryb na udici			Celkem		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Kapr obecný (Cyprinus carpio)	16 596	16 935	16 996	3 909	4 015	3 462	20 505	20 950	20 458
Lín (Tinca tinca)	186	215	194	24	25	22	210	240	216
Štika (Essox lucius)	91	86	75	172	167	162	263	253	237
Candát (Stizostedion lucioperca)	42	55	48	144	133	165	186	188	213
Pstruh obecný (Salmo trutta 1. fario 2. labrax m. fario)	-	-	-	50	40	37	50	40	37
Pstruh duhový (Oncorhynchus mykiss)	666	570	564	44	48	52	710	618	616
Cejn velký (Abramis brama)	-	-	-	243	243	213	243	243	213
Sumec velký (Silurus glanis)	60	68	57	61	76	87	121	144	144
Úhoř říční (Anguilla anguilla)	1	1		28	26	25	29	27	25
Lipan (Thymallus thymallus)	-	-	-	13	11	8	13	11	8
Bolen (Aspius aspius)	-	-	-	18	18	21	18	18	21
Amur bílý (Ctenopharyngodon idella)	291	306	286	69	113	89	360	419	375
Karas stříbrný (Carassius auratus)	-	-	-	33	31	33	33	31	33
Tolstolobik pestrý (Aristichthys nobilis) Tolstolobik bílý (Hypothalmichthys molitrix)	750	720	564	12	16	13	762	736	577
Okoun říční (Percia fluviatilis)	24	22	14	30	30	30	54	52	44
Siven americký (Salvelinus fontinalis)	77	141	130	5	6	5	82	147	135
Síh severní (Coregonus lavaretus maraena)	42	28	19	1	-	-	43	28	19
Ostatní	384	523	437	127	129	104	511	652	541
CELKEM	19 210	19 670	19 384	4 983	5 127	4 528	24 193	24 797	23 912

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Výlov ryb z rybníků a tekoucích vod v ČR v roce 1999 až 2001 (tuny ž. hm.)

Ukazatel	Produkce tržních ryb			Výlov na udici (samozásobení)			Celkem		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Rok									
Tržní ryby celkem	18 775	19 475	20 098	4 190	4 654	4 646	22 965	24 129	24 744
z toho kapr	16 448	17 106	17 421	3 006	3 558	3 560	19 454	20 664	20 981

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Výlov ryb z rybníků a tekoucích vod v ČR v letech 2002 až 2004 (tuny ž. hm.)

Ukazatel	Produkce tržních ryb			Výlov na udici			Celkem		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Rok									
Tržní ryby celkem	19210	19 670	19 384	4983	5 127	4 528	24193	24 797	23 912
z toho kapr	16596	16 935	16 996	3909	4 015	3 462	20505	20 950	20 458

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

PROBLEMATIKA RYBOŽRAVÝCH PREDÁTORŮ

1. V rámci České republiky

Přehled počtu predátorů a způsobených škod v letech 2000 – 2003

Rok	Vydra říční počet ks/škoda	Kormorán velký počet ks/škoda	Volavka popelavá počet ks/škoda	Norek americký počet ks/škoda	Celkem škoda mil. Kč
2000	1202/52,6	16246/81,2	15715/39,3	3190/5,0	178,1
2001	1250/112,7	21520/154,3	17162/42,9	4360/15,9	325,8
2002	1464/132,0	26141/193,1	12104/30,3	3679/13,4	368,8
2003	1464/132,0	52880/402,1	11673/29,2	1788/6,5	569,8

Pramen: MZe ČR, Český rybářský svaz, Rybářské sdružení České republiky.

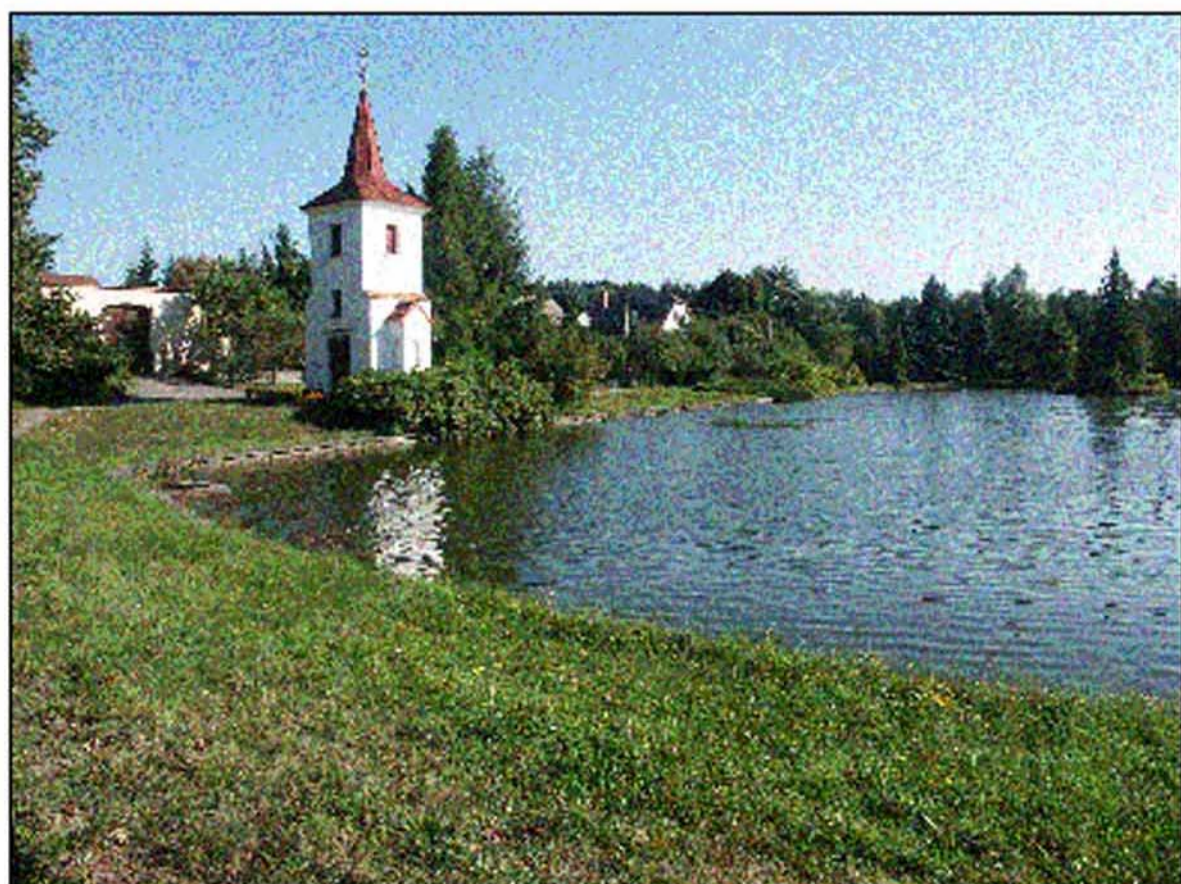
Poznámka: V roce 2004 nebylo uskutečněno šetření o počtu predátorů a způsobených celkových škodách v ČR.

1. V podmínkách členských subjektů Rybářského sdružení České republiky

Přehled počtu predátorů a způsobených škod v letech 2001 – 2004

Živočich	Počet jedinců				Škody v tis. Kč			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Kormorán velký (hnízdící populace)	662	466	740	564	5 945	5 968	8 612	10 226
Kormorán velký (tažné populace)	10 408	10 073	6 902	10 691	30 563	48 404	45 143	68 401
Volavka popelavá	8 002	8 209	8 641	7 952	16 004	23 543	22 139	20 994
Vydra říční	929	926	712	842	13 238	21 610	17 241	18 351
Celková škoda					65 750	99 525	93 135	117 972

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny zemědělských výrobců – Kapr I. hmotnostní skupiny (Kč/kg)

Měsíc Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1997	47,19	48,80	48,06	51,49	51,94	56,38	58,63	60,25	60,88	60,81	64,10	66,42
1998	63,29	57,47	54,63	55,79	55,34	58,24	57,14	58,83	57,02	54,37	55,14	55,31
1999	54,12	53,79	55,30	55,19	54,21	53,34	54,51	54,93	53,10	52,83	51,60	51,46
2000	50,09	49,56	47,45	46,55	48,92	50,11	50,69	47,91	46,78	43,54	44,10	45,83
2001	46,42	47,02	48,24	46,39	50,71	51,39	51,97	50,49	50,39	51,81	51,02	51,42
2002	49,73	51,55	51,91	51,20	53,53	50,82	50,81	53,05	51,87	51,93	51,26	54,41
2003	52,77	50,04	51,00	51,02	52,36	51,61	52,61	54,67	53,31	52,42	53,37	52,63
2004	52,40	51,85	50,21	49,83	49,70	49,94	49,69	50,02	48,72	48,43	46,93	48,62
2005	49,89	50,27	48,24	50,59								

Pramen: Měsíční ceny ČSÚ.

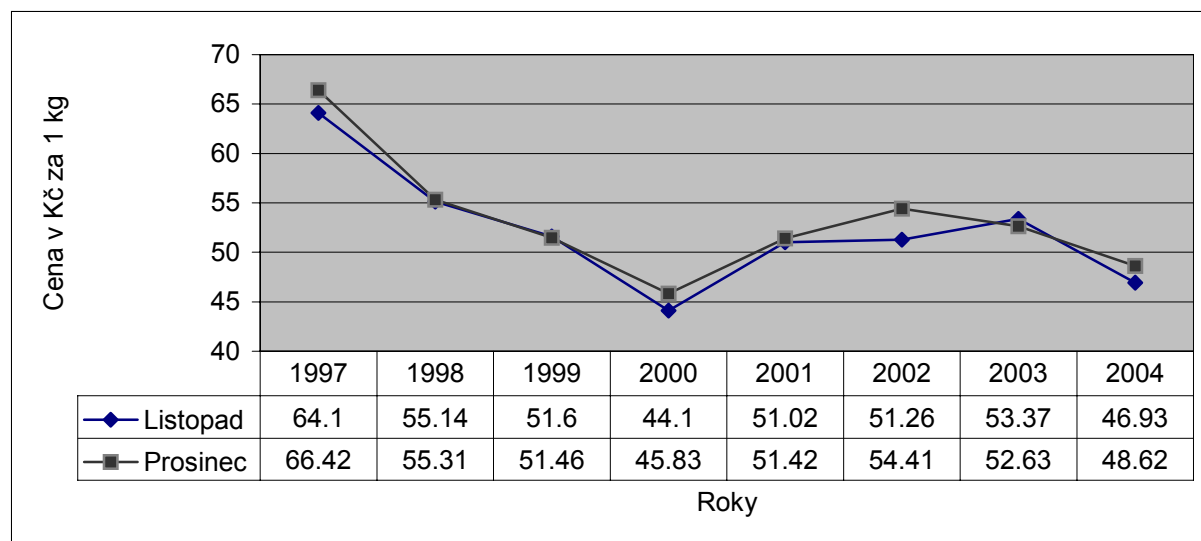
Spotřebitelské ceny – Kapr zmrazený, půlený I. jakost (Kč/kg)

Měsíc Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1997	104,86	106,34	106,38	110,20	111,20	113,45	118,06	123,38	127,19	133,79	145,10	152,86
1998	152,37	153,65	149,89	149,55	146,57	145,60	145,01	144,24	145,82	144,54	142,78	141,43
1999	138,16	137,23	137,53	135,49	136,49	133,61	135,01	134,24	134,23	133,00	134,45	132,10
2000	130,15	130,31	130,89	126,95	126,07	126,63	125,83	127,06	125,15	127,02	128,95	127,38
2001	127,70	127,67	128,59	131,75	131,32	131,14	131,63	131,99	133,53	133,43	135,24	132,38
2002	134,77	133,89	132,97	131,70	130,27	131,18	131,19	128,91	127,59	126,46	126,68	128,79
2003	130,96	128,57	126,33	127,00	128,83	128,60	127,15	130,04	129,91	130,60	127,56	127,12
2004	126,80	124,38	122,34	121,78	121,60	119,96	120,11	120,52	120,69	121,22	120,78	120,45
2005*	123,20	125,28	125,16	125,82	126,99							

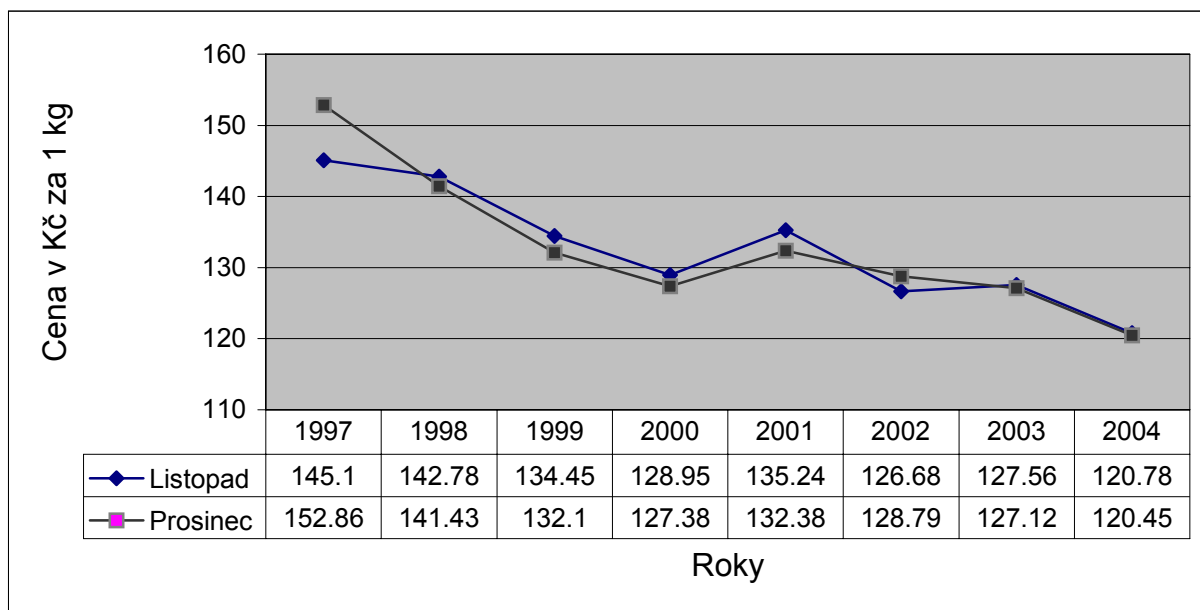
Pramen: Měsíční ceny ČSÚ.

Poznámka: *V roce 2005 sledována položka kapr chlazený, mražený.

Porovnání cen zemědělských výrobců živých kaprů I. hmotnostní skupiny za období listopad a prosinec v letech 1997 – 2004

Vývoj spotřebitelských cen za 1 kg kapra zmrazeného I. jakost za období listopad a prosinec v letech 1997 – 2004

SPOTŘEBA

Spotřeba ryb v kg/obyv./rok

Druh	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Ryby celkem	6,0	5,4	3,8	4,6	4,5	4,8	4,9	5,2	5,5
z toho: sladkovodní	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	0,9

Pramen: ČSÚ

Spotřeba ryb v kg/obyv./rok

Druh	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ryby celkem	5,3	5,2	5,3	5,4	5,4	5,3
z toho: sladkovodní	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	1,6*

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * Od roku 2003 uveden údaj včetně samozásobení.

Průměrná celosvětová spotřeba ryb (sladkovodních i mořských) je cca 16 kg/obyvatele/rok, v zemích Evropské unie je to 11 kg/obyvatele/rok. V České republice spotřeba ryb jako celek stagnuje. Spotřeba sladkovodních ryb bez samozásobení v současnosti nečiní ani 1 kg/obyvatele/rok. Ryby jsou zatím v základním jídelníčku naší domácí kuchyně zastoupeny v menší míře, a to bez ohledu na cenovou úroveň a sociální skladbu obyvatelstva.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR

Ryby živé – celní položka 0301 (tuny)

Období	Dovoz		Vývoz		Saldo	Průměrná dovozní cena Kč/kg		Průměrná vývozní cena Kč/kg	
	Celkem	z toho kapr	Celkem	z toho kapr		Celkem	z toho kapr	Celkem	z toho kapr
2001	333	39	9 953	8 690	9 620	74,16	50,14	49,48	46,65
2002	465	110	9 657	8 596	9 192	74,03	65,18	52,10	48,37
2003	484	132	9 416	8 114	8 932	74,63	66,67	54,73	51,82
2004	434	125	9 812	8 540	9 378	84,04	63,83	52,50	48,70
2005*	323	94	2 161	1 822	1 838	75,46	62,46	52,13	47,47

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

*Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 30. 4. 2005.

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2001 (celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Polsko	Belgie	Rakousko	Maďarsko	Itálie
tuny	3 254	1 606	1 260	603	522	367	308
Kč/kg	48,19	42,64	46,13	41,52	52,92	46,48	45,89

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2002 (celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Belgie	Polsko	Maďarsko	Francie
tuny	3 947	1 522	551	547	475	430	358
Kč/kg	50,30	44,52	52,04	48,84	44,90	47,71	51,03

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2003 (celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Belgie	Polsko	Maďarsko	Francie
tuny	3 543	1 549	610	556	477	396	387
Kč/kg	54,90	44,48	56,74	54,07	47,31	51,87	55,73

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2004 (celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Polsko	Rakousko	Belgie	Maďarsko	Francie
tuny	3 298	1 893	1 072	586	449	406	386
Kč/kg	52,06	39,82	46,62	57,65	48,16	49,42	56,35

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2005*
(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Francie	Maďarsko	Belgie	Itálie
tuny	1 059	473	219	106	92	79	73
Kč/kg	49,02	43,14	55,57	52,18	44,18	47,65	52,22

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2005.

Přehled vývozu vybraných druhů ryb

Položka		Množství		
		rok 2003	rok 2004	rok 2005*
Kód	Název	tuny	tuny	tuny
030191	Pstruzi živí	61,3	98,2	29,3
030192	Úhoři živí	0,1	20,8	-
030193	Kapři živí	8 114,2	8 540,4	1 822,4
03019919	Ryby živé sladkovodní ostatní, ne kapr, pstruh, úhoř	1 240,2	1 152,2	309,8
Mezisoučet		9 415,8	9 811,6	2161,5
030211	Pstruzi čerství, chlazení, ne játra, jikry, mlíčí	1,0	2,8	46,5
030266	Úhoři čerství, chlazení, ne játra, jikry, mlíčí	0,6	0,1	-
03026911	Kapři chlazení	291,9	255,2	17,5
03026919	Ryby sladkovodní ostatní, čerstvé, chlazené, ne kapr, játra, jikry, mlíčí	26,4	14,8	6,2
Mezisoučet		319,9	272,9	70,2
030321	Pstruzi zmrazení, ne játra, jikry, mlíčí	24,2	50,6	17,6
03037600	Úhoři zmrazení	-	-	-
03037911	Kapři zmrazení	118,0	116,2	0,4
03037919	Ryby sladkovodní zmrazené, ne kapr	10,8	18,9	6,7
Mezisoučet		153,0	185,7	24,7
Celkem		9 888,7	10 270,2	2 256,4

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 30. 4. 2005.

Ryby čerstvé, chlazené – celní položka 0302 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	Celkem	z toho kapr	Celkem	z toho kapr	Celkem	cena kapra	Celkem	cena kapra
2001	667,7	0,02	114,0	50,0	124,38	287,00	136,39	63,06
2002	728,2	-	134,8	62,4	121,35	-	122,82	66,87
2003	968,7	-	392,6	291,9	115,90	-	85,87	69,96
2004	1 000,1	0,02	331,3	255,2	121,88	139,00	79,98	66,37
2005*	404,2	-	81,0	17,5	120,14	-	100,24	92,40

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 30. 4. 2005.

Ryby zmrazené – celní položka 0303 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho kapr	celkem	z toho kapr	celkem	cena kapra	celkem	cena kapra
2001	9 068,5	-	410,1	57,7	33,86	-	58,88	80,36
2002	8 911,6	75,6	479,0	57,9	34,24	60,90	59,31	77,83
2003	8 620,7	73,3	406,1	118,0	31,21	49,48	61,62	83,76
2004	9 187,2	0,1	636,0	116,2	29,26	108,45	45,46	21,79
2005*	3 452,4	-	113,5	0,4	30,96	-	66,55	93,66

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: *Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 30. 4. 2005.

Ryby opracované – filé a jiné maso rybí čerstvé, chlazené, mražené – celní položka 0304 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho filé zmražené	celkem	z toho filé zmražené	celkem	za filé zmražené	celkem	za filé zmražené
2001	20 769,4	17 791,0	1 456,0	1 370,5	57,68	58,21	78,80	77,32
2002	19 184,6	16 022,4	1 475,5	1 427,7	50,83	50,83	71,08	69,62
2003	19 995,4	15 891,2	1 488,3	1 395,3	43,25	42,70	59,97	57,81
2004	23 566,2	14 021,8	1 801,5	1 395,1	37,30	42,91	56,27	56,94
2005*	7 334,6	4 377,5	809,8	594,2	40,27	45,35	48,22	49,74

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: *Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 30. 4. 2005.

Ryby sušené solené uzené, moučka rybí jedlá – celní položka 0305 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho uzená makrela	celkem	z toho uzená makrela	celkem	uzená makrela	celkem	uzená makrela
2001	354,7	37,6	33,1	3,0	137,32	77,18	93,85	84,86
2002	404,6	45,4	17,8	8,7	124,80	66,62	158,92	84,78
2003	568,6	50,6	51,8	36,5	102,99	63,17	104,23	84,31
2004	826,1	107,7	272,2	241,0	98,05	60,85	79,86	75,16
2005*	336,1	46,8	175,0	155,7	93,34	85,63	66,42	67,63

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: *Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 30. 4. 2005.

Langusty, humři, krevety, krabi a raci – celní položka 0306 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho krevety	celkem	z toho krevety	celkem	krevety	celkem	krevety
2001	149,9	115,8	44,4	19,2	307,78	259,52	171,38	237,53
2002	142,6	108,3	24,3	14,6	282,72	240,12	238,19	316,29
2003	160,2	112,8	21,5	10,9	284,50	240,43	199,38	299,38
2004	185,8	118,6	8,8	7,0	244,93	231,50	344,69	347,70
2005*	67,8	53,8	5,4	1,7	240,57	199,37	213,47	277,64

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: *Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 30. 4. 2005.

Měkkýši a jiní vodní bezobratlovci – celní položka 0307 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho sépie	celkem	z toho sépie	celkem	sépie	celkem	sépie
2001	288,7	39,1	246,0	2,6	144,57	123,57	172,01	361,62
2002	283,8	40,7	196,5	1,6	125,65	131,05	161,54	271,76
2003	382,6	88,6	197,3	3,2	121,79	118,69	162,36	171,19
2004	418,1	96,5	186,6	9,9	121,45	122,86	164,47	139,82
2005*	125,9	35,8	77,3	3,7	109,83	143,95	160,03	132,14

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: *Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 30. 4. 2005.

Dovoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlovců do ČR v roce 2002 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil.Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	465	34,4
		- z toho EU	180	16,5
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	728	88,4
		- z toho EU	214	35,0
0303	Ryby zmrazené	Celkem	8 912	305,1
		- z toho EU	6 480	203,3
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	19 185	975,2
		- z toho EU	4 234	207,7
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	405	50,5
		- z toho EU	123	18,0
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	143	40,3
		- z toho EU	114	33,5
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	284	35,7
		- z toho EU	139	19,3

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Vývoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlovců z ČR v roce 2002 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil.Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	9 657	503,2
		- z toho EU	6 471	358,1
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	135	16,6
		- z toho EU	61	4,2
0303	Ryby zmrazené	Celkem	479	28,4
		- z toho EU	-	-
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	1 476	104,9
		- z toho EU	45	4,6
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	18	2,8
		- z toho EU	-	-
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	24	5,8
		- z toho EU	1	1,3
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	196	31,7
		- z toho EU	181	29,4

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Dovoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlovců do ČR v roce 2003 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil.Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	484	36,1
		- z toho EU	129	12,4
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	969	112,3
		- z toho EU	199	40,3
0303	Ryby zmrazené	Celkem	8 621	269,0
		- z toho EU	6 339	183,6
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	19 995	864,8
		- z toho EU	3 997	178,9
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	569	58,6
		- z toho EU	99	15,7
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	160	45,6
		- z toho EU	99	29,3
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	383	46,6
		- z toho EU	172	25,9

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Vývoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlovců z ČR v roce 2003 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil.Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	9 416	515,3
		- z toho EU	6 194	376,2
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	393	33,7
		- z toho EU	307	21,5
0303	Ryby zmrazené	Celkem	406	25,0
		- z toho EU	104	6,8
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	1 488	89,3
		- z toho EU	22	3,9
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	52	5,4
		- z toho EU	0,2	0,05
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	22	4,3
		- z toho EU	3,9	0,8
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	197	32,0
		- z toho EU	169	30,6

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Dovoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlovců do ČR v roce 2004 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil.Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	434	36,4
		- z toho EU	86	12,3
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	1 000	121,9
		- z toho EU	248	47,1
0303	Ryby zmrazené	Celkem	9 187	268,8
		- z toho EU	6 253	160,7
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	23 566	879,1
		- z toho EU	6 242	247,0
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	826	81,0
		- z toho EU	191	23,5
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	186	45,5
		- z toho EU	102	25,6
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	418	53,7
		- z toho EU	238,5	27,7

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Vývoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlovců z ČR v roce 2004 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil.Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	9 812	515,1
		- z toho EU	5 882	351,0
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	331	26,5
		- z toho EU	246	16,3
0303	Ryby zmrazené	Celkem	636	28,9
		- z toho EU	22	1,5
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	1 801	101,4
		- z toho EU	20	3,5
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	272	21,7
		- z toho EU	1	0,2
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	9	3,0
		- z toho EU	0,8	0,8
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	187	30,7
		- z toho EU	170	28,3

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Dovoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlovců do ČR v roce 2005 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil.Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	427	31,9
		- z toho EU	178	17,2
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	513	65,6
		- z toho EU	135	24,0
0303	Ryby zmrazené	Celkem	4 390	136,0
		- z toho EU	3 303	91,6
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	9 102	372,3
		- z toho EU	2 946	119,9
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	508	41,2
		- z toho EU	152	15,9
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	85	20,0
		- z toho EU	38	8,6
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	196	18,8
		- z toho EU	136	14,1

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2005.

Vývoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlovců z ČR v roce 2005 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil.Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	2 607	136,4
		- z toho EU	1 771	103,9
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	112	11,3
		- z toho EU	96	9,4
0303	Ryby zmrazené	Celkem	200	12,4
		- z toho EU	22	2,0
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	1 113	53,9
		- z toho EU	3	0,7
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	222	15,6
		- z toho EU	-	-
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	6	1,4
		- z toho EU	0,2	0,3
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	98	14,1
		- z toho EU	92	13,2

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2005.

Zahraniční obchod s rybami, korýši, měkkýši a ostatními bezobratlovci celkem (v tunách) celní položky: 0301 – 0307

Rok	Dovoz	Vývoz	Saldo
2001	31 632	12 256	-19 376
2002	30 121	11 985	-18 136
2003	31 180	11 973	-19 207
2004	35 617	13 048	-22 569
2005*	15 221	4 358	-10 863

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Pro rok 2005 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2005.

Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Do České republiky se doveze více ryb, než je vyvezeno. Dovoz ryb převyšuje vývoz a to více než dvojnásobně. Vysoká hodnota importu je způsobena především značným množstvím dovezených mořských ryb a produktů z nich vyrobených. Na druhé straně import ryb živých je mnohem nižší než export této celní položky. Nejvíce zastoupený ve vývozu živých ryb je setrvale kapr.

ZPRACOVNÝ RYB

Počet zpracoven ryb se ustálil na 15. Povolení k vývozu vyráběného sortimentu ryb do zemí Evropské unie má celkem 13 provozů. Zbývající 2 provozy budou produkci výrobků distribuovat v rámci tuzemského trhu. Vedle sladkovodních ryb probíhá v osmi případech i zpracování sortimentu mořských ryb. Uzením mořských výrobků se zabývá v současnosti 9 našich zpracoven ryb. Celoroční zpracování výhradně mořských ryb, jejichž výrobky jsou určeny převážně pro tuzemský trh, probíhá ještě v několika dalších zpracovnách regionálního významu. Zpracováním ryb v České republice se zabývají pouze některé firmy, protože se jedná o oblast vysoce finančně náročnou a rizikovou.

Za účelem využití stávajících kapacit je žádoucí zpracování větší části domácí produkce sladkovodních ryb a dovážených mořských ryb. Požadavky zákazníků jsou poplatné skutečnosti, že v České republice má na spotřebu potravin stále významný vliv cena konkrétních potravin a substitučního zboží ve vztahu k úrovni příjmů, tedy koupěschopná poptávka. Poptávka zákazníků po zpracovaných rybách je navíc sezónního charakteru a soustřeďuje se na říjen, listopad a především prosinec.

CHOV RYB V EVROPĚ

V zemích Evropské unie představují chované ryby cca 30% všech konzumovaných ryb. Dokumentuje to, jak ekonomicky, sociálně i nutričně významná je oblast akvakultury pro všechny členské státy Evropské unie bez výjimky.

Rozhodující skupinou ryb tvořící páteř statistického souboru jejich produkce jsou lososovité ryby v čele s lososem obecným (atlantickým) a pstruhem duhovým (ať již velkým s kusovou hmotností nad 1,5 kg, který svou příznivou cenou supluje nižší hmotnostní kategorie lososa nebo takzvaným pstruhem porcovaným určeným k jednorázové konzumaci).

Stále statisticky výrazněji se rok od roku začínají prosazovat chované mořské ryby (zejména ve Středomoří).

Teprve za těmito skupinami stojí kapr. V zemích Evropské unie se ho ročně chovem získá přes 65 tisíc tun. Produkce kapra je v podstatě stabilizovaná, odpovídající zájmu trhu a vykrývající tradiční oblasti jeho konzumu. V minulosti hrály v chovu kapra významnou roli východoevropské země, jež dosud nejsou členy Evropské unie. Z mnoha příčin je však zde produkční rybářství, zejména kaprové rybníkářství, ve složité situaci a nestačí uspokojit ani domácí zájem. Produkční přínos těchto zemí do evropské statistiky objemu produkce kapra proto dočasně ztratil na svém významu.

Další druhy chovaných ryb jsou spíše jen specifickým doplňkem evropské akvakultury a do její statistiky se výrazněji nepromítají.

Celková produkce ryb a její hodnota v evropských zemích:

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Produkce tis. tun	828,8	891,5	985,6	1097,2	1171,9	1212,6	1269,4	1336,4	1277,6
Hodnota* (mil.EUR)	2424	2910	3354	3273	3832	3217	3278	3522	3692
Za kg ryb** (EUR)	2,92	3,26	3,40	2,98	3,27	2,65	2,58	2,64	2,89

Poznámka: *Farmářské ceny

**Zprůměrováno za všechny druhy a hmotnostní kategorie ryb

Celoevropské zprůměrované farmářské ceny některých druhů ryb (EUR/kg):

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
kapr	1,86	1,92	1,85	1,51	1,46	1,56	1,72	1,63	1,76
amur	1,69	1,71	1,60	1,43	1,11	1,60	1,55	1,70	2,07
tolstolobik	0,73	0,82	0,87	0,73		0,60	0,63		1,21
africký sumeček	1,96	1,92	1,96	1,60	1,69	1,72	1,50	0,97	0,95
sumec	5,08	5,19	4,37	4,04	3,71	4,50	4,20	4,00	3,14
štika	4,62	4,58	4,28	4,25		5,50	5,23	5,00	5,00
okoun	3,25	3,38	1,72	1,65		2,70	2,70	2,00	1,95
candát	5,11	5,94	5,43	5,07		6,50	5,72	6,67	6,65
lín	2,36	2,21	2,43	2,06		2,70	2,70	2,73	2,70
losos *	3,14	3,57	3,84	3,21	3,49	2,51	2,42	2,34	2,66
jeseter **	5,89	7,11	6,93	6,03	4,33	8,10	7,40	3,99	4,08
tilápie	2,91	2,65	2,95	2,73	2,48			2,00	1,75
pstruh („bílý“)	1,87	1,99	2,01	1,60	2,09	2,16	2,07	1,85	1,90
pstruh („pigmentovaný“)	1,74	1,94	1,93	1,97	2,17	2,26	2,02	2,14	2,15
pstruh (<1,5 kg)	2,41	2,94	2,54	2,65	3,49	2,42	2,39	2,49	3,10

Poznámka: * Průměr ze všech hmotnostních kategorií

** Průměr ze všech druhů ryb

Celková produkce vybraných druhů ryb v evropských zemích (v tis. tun):

	1996	1998	2000	2001	2002	2003	2004
kapr	61,7	60,4	71,0	69,0	66,0	66,8	66,5
amur	2,3	2,2	2,8	2,8	2,5	2,2	1,4
tolstolobik	1,5	2,4	3,1	2,9	2,4	2,5	3,5
africký sumeček	1,1	1,8	2,9	4,0	3,5	5,2	4,0
losos	403,3	501,7	611,0	640,4	675,9	763,9	727,1
tilápie	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4
jeseteři	0,6	0,5	0,3	0,2	0,2	0,06	0,06
pstruh („bílý“)	119,4	136,0	132,9	130,3	124,7	129,1	129,4
pstruh („pigmentovaný“)	100,7	98,5	106,9	104,0	100,3	89,9	90,0
pstruh (<1,5 kg)	86,3	94,2	99,3	119,4	144,5	123,2	99,8

Celková produkce ryb v evropských zemích (v tis. tun):

	1996	1998	2000	2001	2002	2003	2004
Rakousko	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Belgie/Lucembursko	1,8	1,7	1,5	1,5	1,2	1,2	1,2
Dánsko	38,4	42,0	40,2	40,1	39,8	35,5	36,0
Finsko	18,0	16,5	15,2	17,0	14,9	13,9	13,9
Francie	67,0	62,4	59,7	59,2	59,8	56,6	59,6
Německo	36,0	35,8	35,6	36,1	36,0	36,0	36,0
Řecko	24,1	39,1	62,0	66,8	73,8	78,8	79,8
Maďarsko	7,1	9,4	19,5*	17,7*	18,4*	17,7*	17,7*
Itálie	60,1	62,4	61,9	62,6	59,8	56,6	54,7
Nizozemsko	3,1	5,2	6,7	6,7	6,4	8,3	8,5
Norsko	336,7	390,4	470,5	485,4	543,4	594,6	570,6
Polsko	29,0	29,9	34,6	34,3	30,7	33,9	33,4
Portugalsko	3,4	4,9	5,4	5,0	5,1	6,1	6,1
Španělsko	33,9	37,0	44,7	47,4	52,1	53,9	55,5
Švédsko	6,5	7,2	7,7	7,7	7,1	3,6	3,6
Turecko	30,8	54,8	78,3	67,0	65,5	67,2	67,2
Velká Británie	97,9	130,8	156,8	165,3	162,5	179,2	167,5
Česká republika	18,2	17,2	19,5	20,1	19,2	19,7	19,4

Poznámka: * Včetně hmotnosti násadového kapra

Produkce pstruha („bílého“) ve vybraných evropských zemích (v tis. tun):

	1998	2000	2001	2002	2003	2004
Dánsko	29,0	23,0	24,0	24,0	22,0	22,5
Francie	2,5	2,5	2,5	2,5	2,0	2,5
Německo	22,5	21,0	22,0	22,0	22,0	22,0
Itálie	23,0	19,0	18,8	17,5	16,2	15,1
Polsko	9,0	10,2	11,0	11,0	13,0	13,5
Španělsko	11,0	8,0	8,0	5,8	9,0	9,0
Turecko	32,3	42,6	36,8	35,0	38,0	38,0

Produkce pstruha („pigmentovaného“) ve vybraných evropských zemích (v tis. tun):

	1998	2000	2001	2002	2003	2004
Dánsko	3,0	7,0	7,0	7,0	5,0	6,5
Francie	40,0	35,0	35,0	30,0	25,0	25,0
Německo	1,0	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Itálie	24,0	24,7	24,5	22,8	21,2	19,8
Španělsko	15,0	20,5	21,5	23,2	22,5	22,5
Turecko	12,6	15,2	12,0	12,2	12,2	12,2

Produkce kapra ve vybraných evropských zemích (v tis. tun):

	1998	2000	2001	2002	2003	2004
Rakousko	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Belgie/Lucembursko	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Česká republika	15,1	17,1	17,4	16,6	16,9	17,0
Francie	15,1	17,1	17,4	16,6	16,9	17,0
Německo	10,6	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5
Maďarsko	7,1	13,9*	12,8*	13,8*	13,0*	13,0*
Polsko	19,4	22,6	21,5	18,0	19,2	18,8

Poznámka: *Včetně hmotnosti násadového kapra

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

ČESKÉ PRODUKČNÍ RYBÁŘSTVÍ A EVROPSKÁ UNIE

České produkční rybářství je v současnosti plně integrováno do systému unijní akvakultury a ve srovnání s minulostí ještě účinněji kooperuje s prostředníkem aktivit evropských orgánů, konkrétně s Federací evropských producentů v akvakultuře (Federation of European Aquaculture Producers/zkratka FEAP).

Jejím prostřednictvím získává Rybářské sdružení České republiky jako vrcholné národní seskupení producentů a zpracovatelů ryb a dlouholetý člen FEAP všechny připravované evropské směrnice, legislativní návrhy či iniciační podněty přicházející případně i z ostatních členských zemí.

Rybářské sdružení České republiky má tak možnost tyto materiály připomínkovat, doplňovat a usměrňovat zejména z pohledu rybníkářství, sektoru tak typického pro české produkční rybářství, jinak nesehrávajícího u většiny členských zemí Evropské unie rozhodující produkční význam.

České rybářství musí přirozeně respektovat a plnit povinnosti vyplývající z řady dnes už plně platných předpisů, přičemž další legislativní opatření jsou v etapě příprav. Mezi nimi lze například vzpomenout chystanou směrnici o zdraví ryb a jejich uvedení na trh, o welfare ryb, o labellingu (značení ryb a rybích produktů s cílem maximálně a objektivně informovat konzumenta o druhu a původu ryb, způsobu jejich chovu, potravní nezávadnosti a dalších aspektech) a především pak

přípravu nového Evropského rybářského fondu (EFF), který vstoupí v platnost v roce 2007 a bude zprostředkovávat evropské finanční podpory ve vazbě na národní zdroje pro některé fondem vymezené aktivity sektoru. Stoupá tím přirozeně administrativně-organizační náročnost na řízení produkčního rybářství, nicméně na druhé straně to přispívá k udržitelnosti vývoje akvakultury ve sjednocené Evropě spolu s požadavkem na vyšší standard samotného chovu či procesů zpracovávání ryb.

Integrace českého produkčního rybářství do struktur evropské akvakultury zákonitě přináší své problémy náročnosti, ty by ale měly být vyváženy vyšší hierarchií všech úrovní řízení sektoru, vyšším komfortem spotřebitelů, výrazně zlepšeným environmentálním impaktem chovu ryb na přírodu a krajinu a v neposlední řadě předpokládáme, že i zlepšeným image sektoru na trhu a u veřejnosti.

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

TRH S KAPREM V PODMÍNKÁCH EVROPSKÉ UNIE

Od počátku května 2004 jsou stávající významní producenti kapra členy Evropské unie. Tím se pro všechny otevřel trh bez hranic. Producenti se řídí stejnými zákonnými normami, pro všechny platí jednotné legislativní podmínky. Český kapr je nejvíce požadován na německém, slovenském, polském a rakouském trhu.

Ve smyslu očekávání našich chovatelů ryb a navzdory obavám obchodníků s kaprem z původních zemí – členů unie se nic zásadního nestalo. Český kapr si otevřel hranice již několik let před vlastním rozšířením Evropské unie. Pokračují obchodní vazby vytvořené v minulosti. Objem vývozu kapra se v podstatě nezměnil. Množství ryb dodané do zahraničí kulminovalo v letech 1993, 2001 a 2002. Dosažená maxima již zřejmě nebudou překročena. Subjekty vyvážející kapra nejsou limitovány kvótami a celním zatížením, snížily se obstrukce skryté za různá veterinární opatření.

V zemích Evropské unie zaujímají dominantní pozici živí kapři určení k přímé konzumaci. V některých zemích je trh orientován rovněž na získávání kapra za účelem vysazování do revírů k lovu na udici. Ve střední Evropě je kapr tradičně považován za sváteční pokrm, zejména v souvislosti s Vánocemi a Velikonocemi. Standardní konzument požaduje samozřejmě čerstvou rybu, popřípadě právě zabitou a připravenou pro kuchyňskou úpravu.

Neméně pozornosti je věnováno dodávkám kapra zpracovaného, a to chlazeného, zmrazeného nebo uzeného. Opracovaný kapr nachází oblibu u některých zákazníků v tuzemsku i v zahraničí. Výrobky působí navíc jako reklama a spotřebitelům jsou k dispozici celý rok. V poměru k živému kapru je prodej výrobků nízký, což však není způsobeno nedostatečnou zpracovatelskou kapacitou. Příčiny je nutno vidět ve specifickém trhu s kaprem, zejména u nás.

Předpoklady ke zvyšování prodeje kapra v tuzemsku zajišťuje účinná reklama. Celoplošné propagační kampaně pod ochrannou známkou „český kapr“ probíhají již od roku 1999 a dobře se uvedly. Účinná je však také regionální propagace prováděná rybářskými firmami v místě svého působení.

Prodej ryb na domácím i zahraničním trhu se řídí strategií:

- propagace prodeje kapra rovněž i v živém stavu,
- uplatňovat systematické využívání ochranné známky „český kapr“ při všech aktivitách v tuzemsku spolu s vlastní firemní značkou,
- podporovat zájem o kapra formou zvyšování kulturnosti prodeje živého kapra, pořádání výrazných reklamních akcí, poskytování dárků nakupujícím, organizování informačních kampaní o pozitivním vlivu ryb na lidské zdraví,
- boj s nekalou konkurencí (klamavé označení, dumpingové prodejní ceny),
- angažovanost chovatelů a zpracovatelů ryb při předkládání žádostí na čerpání finanční podpory z unijních fondů.

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

VÝZNAM A VYUŽITÍ RYBNÍKŮ

Přirozené a umělé vodní nádrže jsou součástí kulturní krajiny. V České republice mají rybníky a ostatní vodní nádrže se svojí bohatou historií nepostradatelný význam. Nejstarší rybníky byly budovány na sklonku prvního tisíciletí a písemné záznamy dokladující jejich existenci pocházejí z 10. – 11. století. Hlavní rozmach výstavby rybníků spadá do doby vlády Karla IV. Za zlatý věk rybníkářství je však považováno 16. století, kdy zejména Pernštejnové v Polabí a Rožmberkové v jižních Čechách vybudovali největší rybníční soustavy. Historické dokumenty uvádějí, že v té době bylo v českých zemích 180 tisíc hektarů rybníků s celkovou retenční kapacitou 2,4 miliardy m³.

V současné době zaujímají u nás vodní nádrže asi 80 tisíc hektarů, z toho více než 24 tisíc rybníků má výměru 51 tisíc hektarů a více než 100 údolních nádrží představuje katastrální plochu kolem 30 tisíc hektarů.

Srážky a odtok vody

Dlouhodobý průměr ročních srážek v České republice činí 688 mm a kolísá v rozmezí 450 až 1500 mm. Z obvyklého množství srážek během roku představuje jaro 25%, léto 40%, podzim 20 % a zimní období 15%. Rozdělení srážek na odtok, průsak a výpar je odvislé od řady činitelů (nadmořské výšky, ročního období, teploty, svažitosti pozemků, geologického složení, povrchu půdy a druhu porostu). Pro orientační posouzení a odhady lze předpokládat průměrné rozdělení veškerých srážek na odtok, průsak a výpar zhruba po třetinách.

Dlouhodobý průměrný roční odtok představuje v České republice kolem 223 litrů z 1 m². V mimořádně vlhkých obdobích a za povodňových situací bývá odtok výrazně vyšší, až dvojnásobný. Průměrný odtok srážkových vod za rok činí v České republice kolem 17,6 mld m³. Podle evidence z konce 20. století mají veškeré nádrže (přehrady a malé vodní nádrže včetně rybníků) celkový objem asi 4 – 4,5 mld m³ vody, ovšem retence vody pro ochrannou protipovodňovou funkci představuje přibližně polovinu.

Můžeme konstatovat, že retenční kapacita našich údolních nádrží, rybníků, malých vodních nádrží i mokřadů je nedostatečná. V příštích desetiletích lze očekávat (nejen mimo Evropu) problémy v zásobování vodou. Budování retenčních kapacit a ochranných nádrží je správná cesta, jak se připravit na podobné situace, se kterými se v tomto čase potýká nejen severní Afrika, ale také nám bližší Portugalsko.

Poslání rybníků v krajině

Převážná většina malých vodních nádrží rybníčního typu je víceúčelová. Vedle hlavního poslání (daného vodohospodářským rozhodnutím) plní řadu dalších důležitých funkcí. Rybníky tvoří často vzájemně propojené soustavy. Z pohledu ochrany krajiny mají největší význam nádrže rybníčního typu z důvodu pestrosti fauny a flory, jejich počtu, územní rozptýlenosti a objemu zadržované vody. Z tohoto důvodu bylo Vládou ČR v loňském roce vyhlášeno 38 ptačích oblastí v rámci schválení Natury 2000. Ptačími oblastmi byly vyhlášeny i některé rybníky (např. ptačí oblasti: Třeboňsko, Řeřabinec, Jaroslavické rybníky, Rožďalovické rybníky). Velkou předností rybníčních nádrží je rovněž zpomalení odtoku při povodních a zvýšení retenční kapacity krajiny.

Vedle chovu ryb se rybníky a ostatní malé vodní nádrže podílí především:

- na přímém a nepřímém zásobování vodou,
- pozitivně ovlivňují hladinu podzemních vod,
- skýtají prostředí pro obratlovce (obojživelníky, ohrožené druhy ryb a ptáků) a pro chráněné druhy rostlin,
- rybníční okraje (zhruba 7 tisíc hektarů) poskytují ochranu zvěři,
- téměř polovina rybníků plní i dočišťovací funkce (s ohledem na kvalitu přítokové vody včetně důležitého poslání zachycování sedimentů).

Vzhledem k tomu, že velké množství našich rybníků plní poslání dočišťování povrchových vod (někdy i čištění), je nezbytné obsádky ryb operativně přizpůsobovat zatížení těchto nádrží odpadními vodami tak, aby s využitím vyžíracího tlaku ryb bylo možno zajistit rovnováhu mezi primární produkcí (řas, sinic a ostatních makrofyt) a sekundárním rozvojem planktonu a bentosu konzumovaného rybami.

Úroveň eutrofizace organicky zatěžovaných rybníků je nutno posuzovat velmi obezřetně. Pokud je rybník zatížený živinami řádně obhospodařován (zimován, případně krátkodobě letněn) a znečištění je regulováno nařezováním vodou, je-li rybník vápněn a optimálně nasazen smíšenou obsádkou ryb (kaprem s býložravými rybami), většinou svojí úlohu v dočišťování vod spolehlivě plní a přírůstky bývají vyšší než činí průměr. Vhodně volená obsádka (složená z mladších ročníků ryb) s použitím optimalizačních prostředků může eliminovat častou nadprodukcii zooplanktonu a navíc obsádka tolstolobíků zvládne i obávané sinice a řasy.

Revitalizace rybníčních soustav

Narušenou ekologickou rovnováhu vodních nádrží by měla řešit jejich důkladná revitalizace. Hlavním cílem revitalizace rybníčních soustav je ochrana břehových a litorálních částí. Výsledkem revitalizačních zásahů má být zachování biodiverzity fauny a flóry dané lokality a zajištění jejich trvání (stability).

Obecně možno konstatovat, že největší nebezpečí, která ohrožují naše rybníky, spočívají v:

- haváriích vypouštěním odpadních vod,
- přísunu smyvů a sedimentů z povodí,
- neúměrném znečišťování eutrofizací vod.

I když se jedná o nepříznivé stavy, kdy se značně komplikuje situace, musí tyto eventuality rybářský hospodář zohlednit při produkčním využívání rybníků a nést náklady na jejich eliminaci.

Na revitalizaci především říčních systémů jsou vynakládány nemalé prostředky, ovšem také rybníční soustavy je vhodné revitalizovat (na rybníky dosud čerpána zhruba čtvrtina z celkové částky vymezené u nás na revitalizaci recipientů). Efektivnost a účinnost revitalizačních programů musí být rozhodující pro projektové složky, řídicí a kontrolní orgány, ale především pro vlastníky a správce těchto děl.

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

PŘÍLOHA

Vzhledem k tíživé situaci v oblasti škod, působených rybožravými predátory, a za účelem jejich snížení jsou v příloze uvedeny jednotlivé postupy, jak žádat orgány státní správy o povolení k lovu těchto predátorů.

a) Žádosti o výjimky k povolení odstřelu kormorána velkého a volavky popelavé

Kormorán velký

Požádat příslušný krajský úřad, jako orgán ochrany přírody, o vydání správního rozhodnutí, kterým bude udělena výjimka ze zákazu zvláště chráněného ohroženého druhu živočicha podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Pro odůvodnění žádosti je možno využít například důvodu uvedeného v ustanovení § 56 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně přírody a krajiny, tj. zájem na předcházení závažným škodám v rybářském hospodářství.

Jako podklady pro žádost je nutno zpracovat vlastní názor „na vyhodnocení stavu místní populace“ (§ 5b odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny).

Podkladem pro žádost by měly být samozřejmě ekonomické rozbory (škody, omezení chovu určitých druhů ryb, apod.), dosavadní přijatá opatření k zábraně škod, poukázání na využívání náhradních přírodních lokalit kormoránem.

Žádost je nutno také zdůvodnit tím, že neexistuje jiné uspokojivé řešení vzniklé situace. (Pro argumentaci je možno využít rozborů Ministerstva životního prostředí ČR uvedených v „Záznamu z jednání ve věci škod způsobených kormoránem velkým a povolování výjimek dle zákona č. 114/1992 Sb., k jeho rušení a usmrcování (plašení a odstřelu)“, které proběhlo dne 10. 3. 2005). Dále je nutno v žádosti uvést, že veřejný zájem na regulaci početních stavů kormoránů velkých výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody (§ 56 odst. 1). Toto odůvodnění je také nutno podložit konkrétními argumenty.

Po vydání výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu živočicha požádat orgán státní správy myslivosti o udělení povolení k lovu směřující ke snížení stavů kormorána velkého podle § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Příslušným orgánem státní správy myslivosti je obecní úřad obce s rozšířenou působností (§ 60 zákona o myslivosti). Přílohou žádosti bude kopie rozhodnutí orgánů ochrany přírody o udělení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu živočicha.

Volavka popelavá

Požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, jakožto orgán ochrany přírody, o vydání správního rozhodnutí, kterým bude stanoven odchylný postup od zákazů stanovených pro ochranu volně žijících ptáků (§ 5b odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění předpisů pozdějších).

Pro odůvodnění žádosti je možno využít například důvodu uvedeného v ustanovení § 5b odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, tj. zájem na prevenci závažných škod v rybářství.

Jako podklady pro žádost je nutno zpracovat vlastní názor „na vyhodnocení stavu místní populace“ (§ 5b odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny).

Podklady pro žádost by měly být samozřejmě ekonomické rozbory (škody, omezení chovu určitých druhů ryb, veterinární problematika, apod.), dosavadní přijatá opatření k zábraně škod, poukázání na využívání náhradních přírodních lokalit volavkami.

Žádost je nutno také zdůvodnit tím, že neexistuje jiné uspokojivé řešení vzniklé situace (§ 5b odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny).

Po vydání výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu živočicha požádat orgán státní správy myslivosti o udělení povolení k lovu směřující ke snížení stavů volavky popelavé podle § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Příslušným orgánem státní správy myslivosti je obecní úřad obce s rozšířenou působností (§ 60 zákona o myslivosti). Přílohou žádosti bude kopie rozhodnutí orgánů ochrany přírody o udělení výjimky, kterou bude stanoven odchýlný postup od zákazů stanovených pro ochranu volně žijících ptáků.

b) Žádosti o výjimku k povolení odstřelu racka chechtavého

Racek chechtavý je druhem zvěře, který je zařazen podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, § 2 písm. c) mezi druhy zvěře, které nelze běžně lovit. Snižování početních stavů těchto druhů zvěře lze řešit prostřednictvím mimořádných povolení k lovu podle § 39 zákona o myslivosti. Rozhodnutí o povolení k lovu vydává ve správním řízení orgán státní správy myslivosti, kterým je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Z pohledu ochrany přírody není racek chechtavý druhem zvěře, který je podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, současně považován za zvláště chráněný druh živočicha.

Pro získání povolení k lovu je nutno postupovat obdobně tak, jak je uvedeno v případě žádosti o povolení k lovu volavky popelavé.

c) Možnosti lovu norka amerického

Norek americký je považován podle § 14 odst. 1 písm. f) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, za druh zavlečeného živočicha, který je v naší přírodě nežádoucí. Do výčtu zvěře ale však není norek americký zařazen. Oprávnění usmrcovat tohoto živočicha má pouze myslivecká stráž.

Další omezující podmínky pro lov tohoto živočicha, jako je doba hájení a doba lovu, způsoby a podmínky lovu, nejsou stanoveny. Bohužel, novelou zákona o myslivosti č. 59/2003 Sb. pod bodem 23 bylo zrušeno oprávnění k lovu norka amerického pro další osobu, kterou byl myslivecký hospodář. Možnosti udělení výjimek pro další osoby zákon o myslivosti neobsahuje.

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ADRES

Evropská komise	http://europa.eu.int/index-en.htm
Evropský parlament	http://www.europarl.eu.int/
Rada EU	http://ue.eu.int/
Ministerstvo zemědělství České republiky	http://www.mze.cz/
Ministerstvo vnitra České republiky	http://www.mvcr.cz/
Ministerstvo financí České republiky	http://www.mfcr.cz/
Český statistický úřad	http://www.czso.cz/
Rybářské sdružení České republiky	http://rybsdr.fishnet.cz/
Český rybářský svaz	http://www.rybsvaz.cz/